

Justitiehuis

Sara Goossens, directeur Justitiehuis Gent

Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling Justitieuizen

Cataloniestraat 6-9

9000 Gent

Sara.Goossens@wvg.vlaanderen.be

Mandaten

▶ 4 opdrachten:

- > Eerstelijns advies aan burgers
- > Burgerrechtelijk opdrachten
- > Slachtofferonthaal
- > Daderwerking

▶ 2 ledige taak:

- Enquête
- Begeleiding

▶ *Mandaatgericht werken:*

- - > Opdracht van magistraat/gevangenisdirecteur/DDB
  - > Beperkt tot de duur van de proeftermijn
  - > Met justitiabele
  - Rapportage- en meldingsplicht aan controlerende overheid
  - JA vertrekt vanuit dossier / vonnis

▶ **Begeleiding:**

- Toeleiden
- Begeleiden
- Controle op de naleving van de opgelegde voorwaarden

▶ **Vorm:**

- > Bureelgesprek
- > Huisbezoek

▶ **Basisprincipes daderbegeleiding:**

- Emancipatorisch
- Responsabiliserend
- Niet normatief
- Niet substitutie
- Schadebeperkend

***Justitieassistent doet
maatschappelijk werk
onder mandaat
waarbij de niet recidive
bijdraagt aan een herstelgerichte
justitie***

1. Eerstelijnswerking / advocatenlijn

- ▶ Na Dutroux, justitie dichterbij de burger, per gerechtelijk arrondissement
- ▶ Sociaal, juridische informatie
- ▶ Gratis, anoniem en zonder afspraak
- ▶ voor eerste adviesverstrekking, geen opvolging

- ▶ 2 mogelijkheden : (Filtering door onthaal)
  - 1) Eerstelijns door justitieassistenten: voornamelijk algemeen kader, doorverwijzingen naar HV,...
  - 2) Eerstelijns juridische bijstand door advocaten: (advocatenlijn) voornamelijk procedureel in kader echtscheiding, burenruzies...

2. Burgerlijke Opdrachten

- ▶ **Opdrachtgevers:**

  - Jeugd- en familierechtbank, internationale sociale dienst Genève**

- ▶ **Opdrachten:**

  - Advies inzake omgangsregeling kinderen vaak vanuit discussies rondom verblijfs- en omgangsregeling, schoolkeuze, grootouderdossiers.**

  - Daarnaast adoptie, ontvoogding, huwelijk minderjarigen**

- ▶ **Inhoudelijk en methodologisch kader:**

  - Belang van het kind, bemiddelende houding, toekomstgericht werken, verantwoordelijkheid ouders**

- ▶ **Onafhankelijk advies van / over de betrokken partijen**

3. Slachtofferonthaal

- ▶ **onthaal, informatie en bijstand tijdens:**
  - Onderzoek
  - Proces
  - Strafuitvoering
- ▶ **mandaat van magistraat aan justitieassistent**
- ▶ **verschil met slachtofferbejegening/slachtofferhulp/
slachtofferonthaal: samenwerkingsakkoord mbt
doorverwijzing**
- ▶ **basisprincipe selectie feiten verlegd naar initiatief SO's**

4. Daderwerking: 3 ledige taak

1) ADVIES aan magistratuur adhv een enquête: VOOR VONNIS

- Beknopt voorlichtingsrapport : bevraging over 1 levensgebied, afgewerkt binnen 1 maand
- Maatschappelijke enquêtes: bevraging over alle levensgebieden, afgewerkt binnen 2 maanden
- Art 17 wet op de probatie: samenvattend verslag over lopende begeleiding bij vaststelling nieuwe feiten)
- Maatschappelijk onderzoek in kader burgerrechtelijke opdracht

2) BEGELEIDINGSOPDRACHT : begeleiden van en controle op de naleving van de opgelegde voorwaarden: NA VONNIS

- Toeleiden, begeleiden, toezicht houden op algemene en geïndividualiseerde voorwaarden opgelegd door de magistratuur en waarmee de justitiabele zich akkoord verklaarde op de zitting
- Adhv bureelgesprekken – huisbezoeken
- Minstens 6 maandelijksse rapportage aan opdrachtgever
- Meldingsverslagen: telkens bij dringende/ gewijzigde situaties

3) EERSTELIJNSVRAGEN

- Aan burgers, aan justitiabelen

Kortom: Wat kan ik als justitieassistent doen om jou te helpen bij wat je doet om jouw voorwaarden te respecteren wetende dat ik de naleving zal verifiëren zodat ik de opdrachtgever de gepaste informatie kan bezorgen die hem toelaat jouw situatie te evalueren?”.

Finaliteit begeleidingsopdracht Justitieassistent

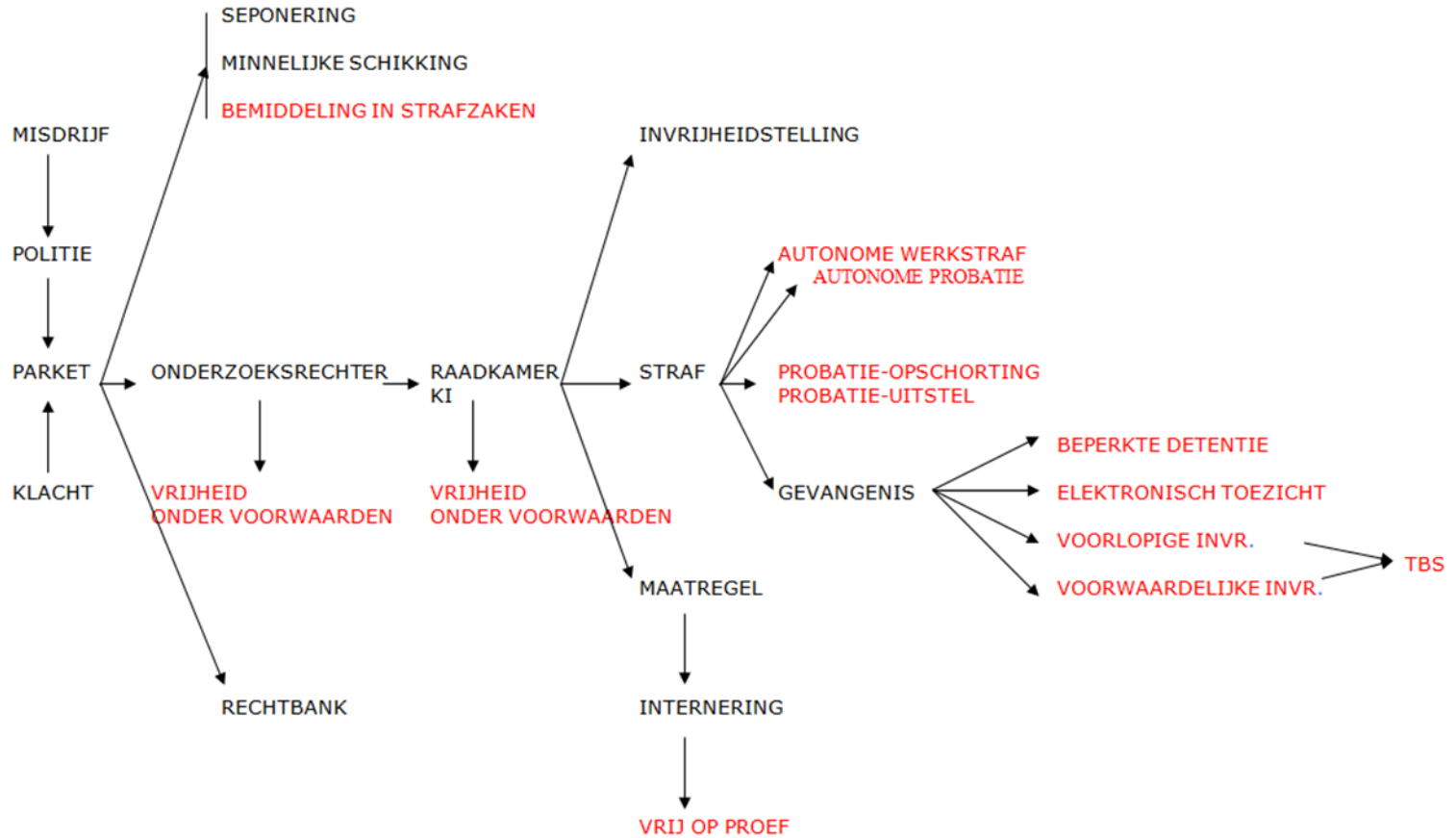
JA coördineert de opgelegde maatregel, verwijst justitiabele passend door naar reguliere begeleidingsdiensten en rapporteert aan de opdrachtgever!
Hiertoe zijn de voorwaarden:

- **een middel om een leerproces op gang te brengen** dat de justitiabele moet toelaten zich gedragingen eigen te maken die geen justitiële interventie meer uitlokken;
- het kanaal **om te komen tot een vertrouwensrelatie** tussen de justitieassistent en de justitiabele;
- middels deze vertrouwensrelatie wordt er met de justitiabele **gewerkt op die levensgebieden die een link hebben met de voorwaarden.**
- de herstelbenadering wordt omgezet in slachtoffergerichte voorwaarden

JA werkt : emancipatorisch, responsabiliserend, niet normerend, niet plaatsvervangend, schadebeperkend met justitiabele

STRAFRECHTELIJKE AFHANDELING VAN EEN DELICT

- Opvolging door het Justitiehuis

Daderwerking	Opdrachtgever	Proeftermijn	Controlerende instantie	Kans op voorlopige aanhouding
Bemiddeling in strafzaken	Parket	6 m na zitting	Parket	niet
Vrijheid onder voorwaarden	Onderzoeksrechter	Gem. 3 m, tot zitting	Onderzoekrechter, indien ger. Onderzoek beëindigd door Parket	kan
Werkstraf	Rechtbank 1 ^e aanleg/ Hof van Beroep	1 jaar	Probatiecommissie	niet
Probatie- uitstel of Probatieopschorting	Rechtbank 1 ^e aanleg/ Hof van Beroep	1,3 of 5 jaar	Probatiecommissie	A 15
Voorlopige invrijheidstelling bij straffen < 3 jaar	Gevangenisdirectie of DDB	Tot einde straf	DDB	Gering
Elektronisch toezicht < 3 jaar	Gevangenisdirectie of DDB	Tot VLVdatum	Gevangenisdirectie of DDB	Gering, eerder herberekening van vrije uren
Beperkte detentie, elektronisch toezicht > 3 jaar, voorwaardelijke invrijheidstelling, TBS	SURB	2,5 of 10 jaar bij VI	Parket SURB Parket	A 70, kan snel
Vrijstelling op proef van geïnterneerden	Rechtbank 1 ^e aanleg/ Hof van Beroep	Gem. 3 jaar en telkens verlengbaar	CBM-commissie Parket CBM-commissie	Kan snel

4.1 Bemiddeling in strafzaken

- ▶ **Art. 216 ter Wetboek van strafvordering, regelen van een geschil zonder dat de rechter optreedt**
- ▶ **(eventueel advies)**
- ▶ **Bemiddelingsproces: dader en slachtoffer (+/- 6 maanden)**
- ▶ **Bemiddelingszitting**
- ▶ **PV: schaderegeling, behandeling, dienstverlening, opleiding (zie verder) (+/- 6 maanden)**
- ▶ **Verval van strafvordering bij + proeftermijn**
- ▶ **Rapportage aan opdrachtgever = parket**

4.2 Vrijheid onder voorwaarden

- ▶ **ME of BVR**
- ▶ **Alternatief voor voorlopige hechtenis = Verdachte krijgt vrijheid terug onder bepaalde voorwaarden**
- ▶ **3 maand, verlengbaar**
- ▶ **Voor wie?**
  - Voor feiten waar er een corr. hoofdstraf op staat van 1 jaar of zwaarder
  - Onderzoeksrechter/ raadkamer/ kamer van Inbeschuldigingstelling
- ▶ **Begeleiding en opvolging voorwaarden door justitieassistent**
- ▶ **Rapportage aan opdrachtgever = OR**

4.3 Probatie

- ▶ **Uitstel/opschorting**
- ▶ **1/12/2014: Nieuwe wet op autonome probatie – niet in voege**
- ▶ **onder bepaalde voorwaarden**
- ▶ **Proeftermijn : 1-3-5 j (eventueel opschortingsbeleid)**
- ▶ **Vonnis rechtbank – opvolging door probatiecommissie**
- ▶ **Begeleiding en opvolging voorwaarden door justitieassistent**
- ▶ **Rapportage aan opdrachtgever = ProbCom**

4.4 Werkstraf

- ▶ ME of BVR
- ▶ Onbezoldigd en in vrije tijd
- ▶ Prestaties bij openbare diensten, vzw's of stichtingen met sociaal, wetenschappelijk of cultureel doel
- ▶ Tussen de 20 en de 300 uur (politiestraf/correctionele straf)
- ▶ Altijd een vervangende straf
- ▶ Niet vermeld op het bewijs van goed gedrag en zeden!
- ▶ Mogelijk tijdens ET
- ▶ JH werkt enerzijds autonoom voor doorverwijzingen
+ JH werkt samen met dispatchingsproject PAS (via EOC subsidiëring door Stad Gent) voor doorverwijzingen
+ 2 werkvloerprojecten (via EOC subsidiëring: Natuurpunt + Kringloopwinkel Brugse Poort)
- ▶ Begeleiding en opvolging voorwaarden door justitieassistent
- ▶ Rapportage aan opdrachtgever = ProbCom

4.5 Voorlopige invrijheidstelling met voorwaarden voor straffen < 3 jaar

- Straf minder dan 3 jaar
- Eventueel gekoppeld aan voorwaarden (verplicht voor seks del)
- Begeleiding en opvolging voorwaarden door justitieassistent
- Rapportage aan DDB

4.6 Beperkte detentie

- ▶ **Mogelijkheid tot het verlaten van de gevangenis voor een max. van 12 uren/dag. Ja maakt UR op. BD vaak start in geleidelijk reclasseringstraject**

- ▶ **Omwille van :**
  - **Tewerkstelling**
  - **Opleiding**
  - **Familiale redenen**

- ▶ **Begeleiding en opvolging in de gevangenis door de gevangenisdirectie van de voorwaarden door de justitieassistent**
- ▶ **Rapportage aan opdrachtgever = SURB**

4.7 Elektronisch Toezicht

- ▶ **GPS - ET tijdens voorhechtenis: niet door JH opgevolgd**
  - ▶ **Spraakherkenning: straffen tot en met 8 maanden: niet door JH opgevolgd**
  - ▶ **Straffen tussen 8 maanden en 3 jaar: door JH beperkt opgevolgd: 1 tel contact + 1 bureelgesprek**
  - ▶ **Straffen meer dan drie jaar : JH intensief**
-
- ▶ **Technische controle – naleven uurrooster via NCET**
  - ▶ **Begeleiding en opvolging voorwaarden door justitieassistent**
  - ▶ **Rapportage aan opdrachtgever (Gev, DDB, SURB)**

4.8 Voorwaardelijke invrijheidstelling

- Straf meer dan 3 jaar
- Na minstens 1/3 of 2/3 van de straf te hebben uitgevoerd in de gevangenis
- Vorbereiding door uitvoeren maatschappelijke enquête in thuismilieu
- Begeleiding en opvolging voorwaarden door justitieassistent
- Rapportage aan opdrachtgever SURB

4.9 Ter beschikking stelling van de SURB (TBS)

- ▶ **Begeleiding en opvolging voorwaarden door justitieassistent**
- ▶ **Rapportage aan opdrachtgever – SURB**

4.10 Vrijgestelden op proef geïnterneerden

- ▶ **Basisenquête**
- ▶ **Internering = maatregel, geen straf**
Dader wordt “ontoerekeningsvatbaar” verklaard
- ▶ **Vrijheid op Proef :**
gedurende drie jaar, nadien verlenging of definitieve invrijheidstelling.
- ▶ **Begeleiding en opvolging voorwaarden door justitieassistent**
- ▶ **Rapportage aan opdrachtgever – Com. CBM**

5. Samenwerking met hulpverlening

- ▶ **Op administratief vlak**
- ▶ **Op financieel vlak**
- ▶ **Op vlak van woonst**
- ▶ **Op vlak van zinvolle dagbesteding en tewerkstelling**
- ▶ **Op vlak van vrijetijdsbesteding**
- ▶ **Op vlak van psychosociale begeleiding**
- ▶ **Op vlak van verslavingsproblemen**
- ▶ **Op vlak van psychiatrische problematieken**
- ▶ **.....**

